

Ġabra tal-ġurisprudenza

KONKLUŻJONIET TAL-AVUKAT ĜENERALI
SZPUNAR
ipprezentati fil-21 ta' Marzu 2019¹

Kawża C-673/17

Planet49 GmbH

vs

**Bundesverband der Verbraucherzentralen und Verbraucherverbände – Verbraucherzentrale
Bundesverband e.V.**

(talba għal deciżjoni preliminari mressqa mill-Bundesgerichtshof (il-Qorti Federali tal-Ġustizzja, il-Ġermanja))

“Rinvju għal deċiżjoni preliminari — Direttiva 95/46/KE — Direttiva 2002/58/KE — Regolament (UE) 2016/679 — Ipproċessar ta’ data personali u protezzjoni tal-ħajja privata fil-qasam tal-komunikazzjoni elettronika — Cookies — Kunċett ta’ kunsens tas-suġġett tad-data — Dikjarazzjoni ta’ kunsens permezz ta’ kaxxa tal-immarkar immarkata minn qabel”

I. Introduzzjoni

1. Sabiex utent tal-internet jipparteċipa f'lottesri organizzata minn Planet49, huwa kellu jikklikkja biex jimmarka jew inehhi l-marka minn żewġ kaxxi tal-immarkar qabel ma jkun jista’ jagħfas il-“buttuna ta’ partecipazzjoni”. Wahda mill-kaxxi tal-immarkar kienet teżiġi li l-utent jaċċetta li jiġi kkuntattijat minn serje ta’ impriżi għal offerti promozzjoni, filwaqt li kaxxa tal-immarkar ohra kienet teżiġi li l-utent jaġhti l-kunsens tiegħu li jiġu installati cookies fuq il-kompiuter tiegħu. Dawn huma, fil-qosor, il-fatti ta’ dan ir-rinvju għal deċiżjoni preliminari mill-Bundesgerichtshof (il-Qorti Federali tal-Ġustizzja, il-Ġermanja).
2. Wara dawn il-fatti, li jidhru bla konsegwenzi ta’ īxsara, hemm kwistjonijiet fundamentali rigward id-dritt tal-Unjoni fil-qasam tal-protezzjoni tad-data: liema huma, b'mod preċiż, ir-rekwiżiti tal-kunsens informat li għandu jingħata b'mod liberu? Teżisti differenza bejn l-iproċessar tad-data personali (biss) u l-installazzjoni u l-aċċess għall-cookies? Liema huma l-strumenti legali applikabbli?
3. F'dawn il-konklużjonijiet, ser nargumenta li, fir-rigward tal-kawża prezenti, ir-rekwiżiti għall-għoti tal-kunsens huma l-istess taħt id-Direttiva 95/46/KE² u r-Regolament (UE) 2016/679³ u li ma teżisti, fil-kawża inkwistjoni, l-ebda differenza dwar jekk hijiex qiegħda tigi trattata l-kwistjoni ġenerali tal-iproċessar tad-data personali jew il-kwistjoni iktar partikolari dwar il-ħażna u l-ksib ta’ aċċess għall-informazzjoni permezz tal-cookies.

1 Lingwa originali: l-Ingliż.

2 Direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill 95/46/KE tal-24 ta' Ottubru 1995 dwar il-protezzjoni ta’ individwi fir-rigward ta’ l-iproċessar ta’ data personali u dwar il-moviment liberu ta’ dik id-data (GU Edizzjoni Speċjali bil-Malti, Kapitolo 13, Vol. 15, p. 355).

3 Regolament (UE) 2016/679 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-27 ta' April 2016 dwar il-protezzjoni tal-persuni fiżiċi fir-rigward tal-iproċessar ta’ data personali u dwar il-moviment liberu ta’ tali data, u li jhassar id-Direttiva 95/46/KE (Regolament Ĝenerali dwar il-Protezzjoni tad-Data) (GU 2016 L 119, p. 1).

II. Il-kuntest guridiku

A. Id-dritt tal-Unjoni

1. *Id-Direttiva 95/46*

4. L-Artikolu 2 tad-Direttiva 95/46, intitolat “Definizzjonijiet”, jipprovdi:

“Għall-finijiet ta’ din id-Direttiva:

[...]

(h) ‘il-kunsens tas-suġġett tad-data’ tfisser indikazzjoni spċifika u infurmata tax-xewqa tiegħu mogħtija liberament li biha s-suġġett tad-data jaqbel li jsir l-ipproċessar ta’ data personali dwaru.”

5. Fit-Taqsima II ta’ din id-direttiva, intitolata “Kriterji biex l-ipproċessar ta’ data jkun leġittimu”, l-Artikolu 7 jipprovdi dan li ġej fil-punt (a):

“Stati Membri għandhom jipprovdu li data personali jista’ jkun ipproċessat biss jekk:

(a) is-suġġett tad-data jkun ta l-kunsens tiegħu b’mod ċar; jew

[...].”

6. L-Artikolu 10 tal-imsemmija direttiva, intitolat “Informazzjoni f’każi ta’ ġbir ta’ data mingħand is-suġġet tad-data”, jipprovdi kif ġej:

“Stati Membri għandhom jipprovdu li l-kontrollur jew ir-rappreżentant tiegħu għandhom jagħtu lis-suġġett tad-data li mingħandu tingabar id-data dwaru nnifs, għall-inqas bl-informazzjoni li ġejja, ħlief meta huwa jkun diga jaf biha:

(a) l-identità tal-kontrollur jew tar-rappreżentant tiegħu, jekk ikun hemm;

(b) l-ghanijiet ta’ l-ipproċessar li għalih id-data tkun maħsuba;

(c) informazzjoni oħra bħal

- ir-riċevituri jew kategoriji ta’ riċevituri tad-data,
- jekk tweġibiet għall-mistoqsjiet ikunux obbligatorji jew voluntarji, kif ukoll dwar x’aktarx ikunu l-konsegwenzi fin-nuqqas ta’ tweġiba,
- l-eżistenza tad-dritt ta’ aċċess għal u d-dritt ta’ rettifikasi ta’ data dwaru

sakemm din l-informazzjoni tkun meħtieġa, meħud kont taċ-ċirkostanzi spċifici li fihom id-data jkun ingabar, biex ikun garantit ipproċessar ġust dwar is-suġġett tad-data.”

2. Id-Direttiva 2002/58/KE⁴

7. Il-premessi 24 u 25 tad-Direttiva 2002/58/KE⁵ jiddikjaraw li ġej:

- (24) Tagħmir terminali ta' utenti ta' networks ta' komunikazzjonijiet elettronici u kull informazzjoni maħżuna fuq tali tagħmir huma parti mill-isfera privata ta' l-utenti li tehtieġ protezzjoni skond il-Konvenzjoni Ewropea għall-Protezzjoni tad-Drittijiet tal-Bniedem u tal-Libertajiet Fundamentali. L-hekk imsejha spyware, web bugs, hidden identifiers u mezzi simili jistgħu jidħlu fit-terminal ta' l-utenti mingħajr l-gharfien tagħhom sabiex ikun hemm aċċess għall-informazzjoni, biex tinhāzen informazzjomi moħbija jew biex jiġu traċċati l-aktivitajiet ta' l-utent u jistgħu serjament jinvali l-privatezza ta' dawn l-utenti. L-użu ta' dawn il-mezzi għandu jiġi permess biss għal skopijiet leġittimi, bl-gharfien ta' l-utenti konċernati.
- (25) Iżda, dawn il-mezzi, bħal per eżempju l-hekk imsejha cookies, jistgħu jkunu għoddha leġittima u utli, per eżempju, per eżempju, fl-analiżi ta' l-effettività ta' disinn ta' website u r-riklamar, u fil-verifika ta' l-identità ta' utenti li jagħmlu transazzjonijiet online. Fejn dawn il-mezzi, bħal per eżempju l-cookies, huma ntizi għal skop leġittimu, bħalma huwa li jiffaċilitaw il-provediment tas-servizzi ta' socjeta' ta' l-informazzjoni, l-użu tagħhom għandu jiġi permess b'kondizzjoni li l-utenti jingħataw informazzjoni ċara u preċiża skond id-Direttiva 95/46/KE dwar l-iskopijiet tal-cookies jew mezzi simili sabiex jiġi żgurat li l-utenti jkunu konxji mill-informazzjoni li titqiegħed fuq it-tagħmir terminali li jkunu qed jużaw. L-utenti għandu jkollhom l-opportunità li jirrifxutaw li jkollhom cookie jew mezz simili maħżuna fuq it-tagħmir terminali tagħhom. Dan huwa partikolarmen importanti fejn utenti minbarra l-utent originali għandhom aċċess għat-tagħmir terminali u għalhekk għal kull data li fiha informazzjoni sensitiva għall-privatezza maħżuna fuq tali tagħmir. L-informazzjoni u d-dritt tar-rifxut jistgħu offruti darba għall-użu ta' mezzi diversi li għandhom jiġi istallati fuq it-tagħmir terminali ta' l-utenti matul l-istess konnessjoni u li jkopru wkoll użu ulterjuri li jista jsir minn dawn il-mezzi matul konnessjonijiet sussegħenti. Il-metodi għall-għotji ta' informazzjoni, li joffru dritt ta' rifxut jew li jitkolbu il-kunsens għandhom ikunu kemm jista' jkun faċċi għall-utent. Aċċess għal kontenut spċificu fuq website jista xorta jkun kondizzjonali fuq aettazzjoni informata sew ta' cookie jew mezz simili, jekk tintuża għal skop leġittimu.”

8. L-Artikolu 2 tal-imsemmija direttiva, intitolat “Definizzjonijiet”, jipprovdi, taħt il-punt (f):

“Hlief kif provdut mod ieħor, għandhom jgħoddu d-definizzjonijiet fid-Direttiva 95/46/KE u fid-Direttiva 2002/21/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-7 ta' Marzu 2002 dwar kwadru regolatorju komuni għan-networks ta' komunikazzjonijiet u servizzi elettronici (Direttiva Kwadru)^[6].

Għandhom jgħoddu wkoll dawn id-definizzjonijiet li ġejjin:

[...]

(f) ‘kunsens’ minn utent jew abbonat jikkorrespondi għall-kusnens tas-suġġett tad-data fid-Direttiva 95/46/KE;

[...]"

4 Sikwit imsejha d-“Direttiva dwar il-privatezza elettronika”.

5 Id-Direttiva 2002/58/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-12 ta' Lulju 2002 dwar l-ipproċessar tad-data personali u l-protezzjoni tal-privatezza fis-settur tal-komunikazzjoni elettronika (Direttiva dwar il-privatezza u l-komunikazzjoni elettronika) (GU Edizzjoni Specjal bil-Malti, Kapitolu 13, Vol. 29, p. 514).

6 GU Edizzjoni Specjal bil-Malti Kapitolu 13 Vol. 29, p. 349.

9. L-Artikolu 5 ta' din id-direttiva, intitolat "Konfidenzjalità tal-komunikazzjonijiet", jipprovdi, fil-paragrafu 3 tiegħu:

"L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-užu ta' network ta' komunikazzjonijiet elettronici biex jaħżnu informazzjoni jew ikollhom aċċess għall-informazzjoni maħżuna fit-tagħmir terminali ta' abbonat jew utent huwa biss permess b'kondizzjoni li l-abbonat jew l-utent ikkonċernat jingħata informazzjoni ċara u komprensiva skond id-Direttiva 95/46/KE, inter alia, dwar l-iskopijiet ta' l-ipproċessar, u jiġi offrut id-dritt li jiċċhad tali proċessar mill-kontrollur tad-data. Dan m'għandux jipprevjeni hażna teknika jew l-aċċess għall-iskop uniku li titwettaq jew tiġi ffaċiliata t-trasmissjoni ta' komunikazzjoni fuq network ta' komunikazzjoni elettronika, jew kif strettament meħtieġ sabiex jiġi provdut servizz ta' soċjetà ta' l-informazzjoni espliċitament mitlub mill-abbonat jew utent."

3. Id-Direttiva 2009/136/KE⁷

10. Il-premessa 66 tad-Direttiva 2009/136/KE⁸ tiddikjara:

"Partijiet terzi jistgħu jkunu jixtiequli jaħżnu informazzjoni fuq it-tagħmir tal-utent, jew jiksbu aċċess għall-informazzjoni digħi maħżuna, għal numru ta' skopijiet, li jvarjaw minn intrużjoni leġittima (bħal ġerti tipi ta' cookies) għal intrużjoni bla permess fl-isfera privata (bħal spyware jew viruses). Huwa għalhekk ta' importanza kbira li l-utenti jkunu provdu b'informazzjoni ċara u komprensiva meta jinvolvu ruħhom fi kwalunkwe attivitā li tista' tirriżulta f'tali hażna jew fi ksib ta' aċċess. Il-metodi ta' kif tingħata informazzjoni u kif jiġi offrut id-dritt ta' rifjut għandhom ikunu kemm jista' jkun faċli għall-utent. Eċċejjoni għall-obbligu li jipprovdu informazzjoni u li joffru d-dritt ta' rifjut għandha tkun limitata għal dawk is-sitwazzjonijiet fejn l-hażna teknika jew l-aċċess ikunu strettament meħtieġa għall-iskop leġittimu li jkun permess l-užu ta' servizz spċificu espliċitament mitlub mill-abbonat jew mill-utent. Fejn huwa teknikament possibbi u effettiv, skont id-dispożizzjonijiet rilevanti tad-Direttiva 95/46/KE, il-kunsens tal-utent għall-ipproċessar jista' jiġi espress bl-užu tal-issettjar adatt ta' browser jew applikazzjoni oħra. L-infurzar ta' dawn ir-rekwiżiti għandu jsir aktar effettiv permezz tal-poteri mtejba mogħtija lill-awtoritajiet nazzjonali relevanti."

4. Ir-Regolament 2016/679

11. Il-premessa 32 tar-Regolament 2016/679 tiddikjara:

"Il-kunsens għandu jingħata b'att affermattiv ċar li jistabbilixxi indikazzjoni mogħtija liberament, spċificika, infurmata u mhux ambigwa tal-qbil tas-suġġett tad-data li huwa jaqbel li tiġi pproċessata data personali b'rabta miegħu, pereżempju b'dikjarazzjoni bil-miktub, inkluż b'mod elettroniku, jew bil-fomm. Dan jista' jinkludi l-immarkar ta' kaxxa meta jżur sit elettroniku tal-internet, l-ġhażla ta' settings tekniċi għas-servizzi tas-soċjetà tal-informazzjoni jew xi dikjarazzjoni jew imġiba oħra li f'dan il-kuntest jindikaw b'mod ċar l-acċettazzjoni tas-suġġett tad-data tal-ipproċessar propost tad-data personali tiegħu. Is-silenzju, kaxxi mmarkati minn qabel jew in-nuqqas ta' attivitā għaldaqstant ma għandhomx jitqiesu bħala kunsens. Il-kunsens għandu jkopri

7 Sikwit imsejha d-“Direttiva dwar il-cookies”.

8 Direttiva 2009/136/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-25 ta' Novembru 2009 li temenda d-Direttiva 2002/22/KE dwar servizz universali u d-drittijiet tal-utenti li jirrelataw ma' networks u servizzi ta' komunikazzjonijiet elettronici, id-Direttiva 2002/58/KE dwar l-ipproċessar tad-data personali u l-protezzjoni tal-privatezza fis-settur tal-komunikazzjoni elettronika u r-Regolament (KE) Nru 2006/2004 dwar il-koperazzjoni bejn l-awtoritajiet nazzjonali responsabbi għall-infurzar tal-liġijet tal-protezzjoni tal-konsumenti (GU L 2009, L 337, p. 11; rettifikasi fil-GU 2013 GU L 241, p. 9). Għalhekk, il-kontenut normattiv tad-Direttiva 2009/136 issa jinsab fid-direttivi tal-ahhar kif ukoll fl-imsemmi regolament, kif emdat (u, fir-rigward tal-kawża prezenti, fl-Artikolu 5(3) tad-Direttiva 2002/58), u għal din ir-raġuni, f'din il-kawża għiet icċiċita biss premessa tad-Direttiva 2009/136.

l-aktivitajiet tal-ipproċessar kollha li jsiru għall-istess fini jew finijiet. Meta l-ipproċessar ikollu diversi finijiet, għandu jingħata kunsens ġħalihom kollha. Jekk il-kunsens tas-suġġett tad-data tkollu jingħata wara talba b'mod elettroniku, it-talba għandha tkun čara, konciża u li ma toħloqx tfixkil bla bżonn għall-użu tas-servizz li tkun qed tiġi pprovdu għalih.”

12. L-Artikolu 4 ta' dan ir-regolament, li huwa intitolat “Definizzjonijiet”, jipprovdi, fil-punt (11) tiegħu:

“Għall-finijiet ta' dan ir-Regolament:

[...]

(11) ‘kunsens’ tas-suġġett tad-data tfisser kwalunkwe indikazzjoni tax-xewqat tas-suġġett tad-data mogħtija b'mod liberu, speċifika, infurmata u mhux ambigwa li permezz tagħha s-suġġett tad-data, permezz ta' dikjarazzjoni jew permezz ta' azzjoni affermattiva čara, juri li jaqbel mal-ipproċessar ta' data personali relatata miegħu;

[...]"

13. L-Artikolu 6 tal-istess regolament, intitolat “Legalità tal-ipproċessar”, jipprovdi:

“1. L-ipproċessar għandu jkun legali biss jekk u safejn mill-inqas ikun japplika wieħed mill-punti li ġejjin:

(a) is-suġġett tad-data jkun ta' l-kunsens għall-ipproċessar ta' data personali tiegħu għal fini speċifiku wieħed jew aktar;

[...]"

14. L-Artikolu 7 tar-Regolament 2016/679 huwa intitolat “Kondizzjonijiet għal kunsens”. Skont l-Artikolu 7(4), “[m]eta jiġi vvalutat jekk il-kunsens ikunx ingħata b'mod liberu, għandu jittieħed kont shiħ tal-fatt jekk, *inter alia*, l-eżekuzzjoni ta' kuntratt, inkluż il-provvista ta' servizz, tkunx kondizzjonata fuq il-kunsens għall-ipproċessar ta' data personali li ma jkunx meħtieg għall-eżekuzzjoni ta' dak il-kuntratt.”

B. Id-dritt Ģermaniż

1. Il-Kodiċi Ċivili Ģermaniż

15. L-Artikolu 307⁹ tal-Bürgerliches Gesetzbuch (il-Kodiċi Ċivili Ģermaniż, iktar ’il quddiem il-“BGB”) jipprovdi:

“(1) Id-dispożizzjonijiet li jinsabu fil-kundizzjonijiet ġenerali tal-kuntratt ma humiex applikabbli jekk, kuntrarjament għar-rekwiżiti ta' *bona fide*, huma jiżvantagġjaw indebitament il-parti l-oħra tal-kuntratt mal-utent. Jista' jinholoq ukoll żvantaġġ indebitu meta d-dispożizzjoni ma tkunx čara u komprensibbli.

(2) Fil-każ ta' dubju, għandu jiġi prezunt li ježisti żvantaġġ indebitu jekk dispożizzjoni

1. ma tkunx kompatibbli mal-principji essenzjali tad-dispożizzjoni statutorja li minnha tiddevja, jew

⁹ Jien konxju li, strettament, wieħed għandu jirreferi għal “paragrafi” (\$) u mhux għal artikoli. Fil-fatt, dawn tal-ahhar rarament jintużaw fil-Ġermanja u jekk jintużaw l-użu tagħhom isir biss f'testi fundamentali bħad-Dritt Bażiku. Madankollu, għal facilità ta' referenza, ser inkun qiegħed nirreferi għal “artikoli” matul dawn il-konkluzjonijiet.

2. tillimita d-drittijiet jew l-obbligi essenzjali inerenti fin-natura tal-kuntratt sa tali punt li l-ksib tal-ghan tal-kuntratt huwa imminat.

(3) Is-subartikoli (1) u (2) hawn fuq, u l-Artikoli 308 u 309 japplikaw biss għad-dispożizzjonijiet ġenerali tal-kuntratt li abbaži tagħhom jiġu miftiehma l-arrangamenti li jidderogaw mid-dispożizzjonijiet legali, jew arrangamenti li jissupplimentaw dawn id-dispożizzjonijiet. Dispożizzjonijiet oħrajn jistgħu jkunu ineffettivi taħt it-tieni sentenza tas-subartikolu (1), flimkien mal-ewwel sentenza tas-subartikolu (1)."

2. Il-Liġi kontra l-Kompetizzjoni Żleali

16. Il-Gesetz gegen den unlauteren Wettbewerb (il-Liġi kontra l-Kompetizzjoni Żleali, iktar 'il quddiem l-“UWG”) tipprobixxi l-prattiki kummerċjali li jikkostitwixxu fastidju inaċċettabbli lill-partecipanti fis-suq. L-Artikolu 7(2) tal-UWG jipprovd, taħt il-punt (2), li “l-fastidju inaċċettabbli għandu dejjem jiġi preżunt fil-każijiet ta’ reklamar permezz ta’ telefonata lil konsumatur mingħajr il-kunsens espliċitu tiegħu minn qabel jew lil partecipant ieħor fis-suq mingħajr il-kunsens mill-inqas preżunt ta’ dan tal-ahħar”.

3. Il-Liġi dwar il-Mezzi ta’ Telekomunikazzjoni

17. L-Artikolu 12(1) tat-Telemediengesetz (il-Liġi dwar il-Mezzi ta’ Telekomunikazzjoni, iktar 'il quddiem it-“TMG”) jittrasponi l-Artikolu 7(a) tad-Direttiva 95/46 u jistabbilixxi l-kundizzjonijiet li abbaži tagħhom fornitur ta’ servizzi huwa awtorizzat li jiġbor u juža data personali għall-finijiet tal-mezzi ta’ telekomunikazzjoni. Skont dan l-artikolu, fornitur ta’ servizzi huwa intitolat li jiġbor u juža data personali għall-finijiet tal-mezzi ta’ telekomunikazzjoni biss jekk awtorizzat mit-TMG jew minn strument legali ieħor li jirregola b'mod espliċitu l-mezzi ta’ telekomunikazzjoni, jew jekk l-utent ikun ta l-kunsens tiegħu.

18. L-Artikolu 12(3) tat-TMG jipprovd li l-leġiżlazzjoni fis-seħħ li tirregola d-data personali għandha tiġi applikata anki jekk id-data ma tiġix suġġetta għal ipproċessar awtomatizzat.

19. L-Artikolu 13(1) tat-TMG ježi li l-fornitur tas-servizz jinforma lill-utent, fil-bidu tal-użu, dwar in-natura, il-portata u l-iskop tal-ipproċessar tad-data personali kif ukoll tal-ipproċessar tad-data li ma taqax taħt il-kamp ta’ applikazzjoni tad-Direttiva 95/46.

20. L-Artikolu 15(1) tat-TMG jipprovd li l-fornitur tas-servizz jista’ jiġbor u juža data personali biss sa fejn dan ikun meħtieġ għall-użu tal-media online jew għall-istabbiliment ta’ fattura marbuta ma’ dan l-użu (iktar 'il quddiem “id-data tal-utent”). Id-data tal-utent hija ddefinita bħala data li tippermetti l-identifikazzjoni tal-utent.

21. L-Artikolu 15(3) tat-TMG jittrasponi l-Artikolu 5(3) tad-Direttiva 2002/58 u jawtorizza lil fornitur ta’ servizzi jistabbilixxi profili ta’ utenti permezz ta’ psewdonimi għal finijiet ta’ reklamar, tal-analizi tas-suq, jew għall-konfigurazzjoni tal-mezzi elettroniċi, sakemm l-utent ma jopponix ruħu għalihom u l-fornitur tas-servizz ikun informa lill-utent bid-dritt tiegħu ta’ rifjut, skont l-obbligu ta’ informazzjoni previst fl-Artikolu 13(1) tat-TMG.

4. Il-Ligi Federali dwar il-Protezzjoni tad-Data

22. L-Artikolu 3(1) tal-Bundesdatenschutzgesetz (il-Ligi Federali dwar il-Protezzjoni tad-Data, iktar 'il quddiem il-“BDSG”)¹⁰ jittrasponi l-Artikolu 2(a) tad-Direttiva 95/46 u jiddefinixxi t-terminu “data personali” bħala data li tirrigwarda ċ-ċirkustanzi personali u fattwali ta’ persuna fiżika identifikata jew identifikabbli.

23. L-Artikolu 4a tal-BDSG jittrasponi fid-dritt nazzjonali l-Artikolu 2(h) tad-Direttiva 95/46, u jipprovi li l-kunsens huwa validu biss jekk ikun ġej minn deciżjoni meħuda liberament mill-persuni kkonċernati.

III. Il-fatti, il-proċedura u d-domandi preliminari

24. Fl-24 ta’ Settembru 2013, Planet49 GmbH organizzat lotterija promozzjonal fuq l-indirizz tal-internet www.dein-macbook.de¹¹. Sabiex jipparteċipa fil-lotterija, utent tal-internet kien meħtieg li jagħti l-kodiċi postali tiegħu, u dan kien iwasslu f'paġna li fiha kaxxi li għandhom jimtlew bl-isem u bl-indirizz tal-utent. Taħt il-kaxxi li għandhom jimtlew bl-indirizz kien hemm żewġ settijiet ta’ testi spiegattivi akkumpanjati minn kaxxi tal-immarkar. Iktar 'il quddiem ser nirreferi għalihom bħala l-“ewwel kaxxa tal-immarkar” u t-“tieni kaxxa tal-immarkar”. L-ewwel test spiegattiv, li l-kaxxa tiegħu ma kinitx immarkata minn qabel, kienet taqra:

“Naqbel li nircievi informazzjoni permezz tal-posta, jew it-telefon jew il-posta elettronika/messaġġ SMS mingħand ċerti promoturi u l-imsieħba fil-kooperazzjoni dwar offerti mill-qasam kummerċjali rispettiv tagħhom. Nista’ niddetermina dawn jiena stess hawnhekk; fin-nuqqas ta’ dan, l-għażla ssir mill-organizzatur. Nista’ nirrevoka dan il-kunsens f’kull żmien. Informazzjoni ulterjuri dwar dan tista’ tinsab hawnhekk.”

25. It-tieni test spiegattiv, li l-kaxxa tiegħu kienet immarkata minn qabel, kien jaqra:

“Naqbel li s-servizz ta’ analizi tal-web Remintrex jintuża għalija. Bhala konsegwenza, wara r-registrazzjoni għal-lotterija, l-organizzatur tal-lotterija, Planet49 GmbH, jinstalla cookies, li jippermetti lil Planet49 tevalwa l-aġir ta’ navigazzjoni u l-aġir ta’ użu tiegħi fuq il-web tal-imsieħba fir-reklamar u għalhekk jippermetti lil Remintrex tirreklama abbaži tal-interessi tal-utent. Nista’ nerġa nhassar il-cookies f’kull żmien. Tista’ taqra iktar dwar dan hawnhekk.”

26. Il-partecipazzjoni fil-lotterija kienet possibbli biss wara li tiġi mmarkata mill-inqas l-ewwel kaxxa tal-immarkar.

27. Il-link elettroniku assoċjat mal-kliem “promoturi u l-imsieħba fil-kooperazzjoni” u “hawnhekk” fl-ewwel test spiegattiv kien iwassal għal lista li kien fiha 57 kumpannija, l-indirizzi tagħhom, il-qasam kummerċjali li għandu jiġi rreklamat u l-metodu ta’ komunikazzjoni użat għar-reklamar (il-posta elettronika, il-posta jew it-telefon), kif ukoll il-kelma ssottolinjata “Hassar l-abbonament” wara kull kumpanija. Id-dikjarazzjoni li ġejja kienet tippreċċedi l-lista:

“Billi nagħfas fuq il-link ‘Hassar l-abbonament’, jiena qiegħed niddeċiedi li ma nippermettix li jingħata l-kunsens għar-reklamar lill-imsieħeb/promotur inkwistjoni. Jekk ma ġassartx l-abbonamenti għal kwalunkwe wieħed minn jew għal numru suffiċċenti ta’ msieħba/promoturi, Planet49 ser tagħżel għalija fid-diskrezzjoni tagħha l-imsieħba/promoturi (numru massimu: 30 imsieħba/promoturi).”

10 Għandu jiġi indikat li din hija l-verżjoni preċedenti tal-BDSG tal-20 ta’ Diċembru 1990, kif emadata, u mhux il-verżjoni attwali tat-30 ta’ Ġunju 2017.

11 Wieħed jista’ jieħu idea dwar kif kien effettivament jidher is-sit internet mill-indirizz li ġej: <https://web.archive.org/web/20130902100750/http://www.dein-macbook.de:80/>.

28. Meta jiġi attivat il-link elettroniku assoċjat mal-kelma “hawnhekk” fit-tieni test spjegattiv, kienet tintwera l-informazzjoni li ġejja:

“Il-cookies imsemmija ceng_cache, ceng_etag, ceng_png u gcr huma fajls żgħar maħżuna b'mod li jiġu attribwiti fuq il-hard disk tiegħek mill-browser li inti tuża u li permezz tagħhom tingħata ġerta informazzjoni li tippermetti reklamar iktar faċċi biex jintuża u iktar effettiv. Il-cookies fihom numru (ID) specifiku ġġenerat b'mod każwali, li fl-istess hin huwa attribwit lid-data ta’ registrazzjoni tiegħek. Jekk inti sussegwentement iżżur sit internet ta’ msieħeb fir-reklamar li huwa rregistrat għal Remintrex (biex tara jekk teżistix registrazzjoni, jekk jogħġibok ikkonsulta d-dikjarazzjoni dwar il-protezzjoni tad-data tal-imsieħeb fir-reklamar), Remintrex tirregistra b'mod awtomatiku, permezz ta’ iFrame li huwa integrat hemm, li inti (jew l-utent bl-ID maħżun) żort is-sit, liema prodott urejt interess fih u jekk ikkonkludejtx tranżazzjoni.

Sussegwentement, Planet49 GmbH tista’ tagħmel l-arrangamenti, abbaži tal-kunsens għar-reklamar mogħti waqt ir-registrazzjoni għal-lotterija, biex tintbagħtlek posta elettronika ta’ reklamar li tieħu inkunsiderazzjoni l-interessi li inti wrejt fuq is-sit internet tal-imsieħeb fir-reklamar. Wara li tirrevoka l-kunsens għar-reklamar, ovvjament ma intix ser tibqa’ tirċievi posta elettronika ta’ reklamar.

L-informazzjoni kkomunikata minn dawn il-cookies tintuża eskluzivament għall-finijiet ta’ reklamar li fihom jiġu ppreżentati prodotti tal-imsieħeb fir-reklamar. L-informazzjoni hija miġbura, maħżuna u użata b'mod separat għal kull imsieħeb fir-reklamar. Bl-ebda mod ma ser jinħolqu profili tal-utenti li jinvolvu diversi msieħba. L-imsieħba individwali ma jirċievu l-ebda data personali.

Jekk ma għandek l-ebda interess ulterjuri li tuża l-cookies, inti tista’ tkhassarhom mill-browser tiegħek f'kull mument. Tista’ ssib gwida fil-funzjoni ta’ għajnejha fil-browser tiegħek.

Ma jista’ jitħaddem l-ebda programm u ma’ jiġi trażmess l-ebda virus permezz tal-cookies.

Ovvjament inti tista’ tirrevoka dan il-kunsens f'kull żmien. Inti tista’ tibgħat ir-revoka tiegħek bil-miktub lil PLANET49 GmbH [indirizz]. Madankollu, messaġġ elettroniku lid-dipartiment tas-servizzi tal-konsumatur tagħna [indirizz tal-posta elettronika] ikun ukoll biżżejjed.”

29. Ir-rikorrenti fil-kawża prinċipali, il-Bundesverband der Verbraucherzentralen (il-Federazzjoni Germaniża tal-organizzazzjonijiet tal-konsumaturi, iktar ‘il quddiem il-“Bundesverband”) hija reregistrata fuq il-lista ta’ entitajiet ikkwalifikati skont il-Gesetz über Unterlassungsklagen bei Verbraucherrechts- und anderen Verstößen (il-Liġi dwar il-mandati ta’ inibizzjoni fil-każ ta’ ksur tal-liġi tal-konsumatur u ta’ ligiżżejjiet oħra, iktar ‘il quddiem il-“UklaG”). Skont il-Bundesverband, id-dikjarazzjoni ta’ kunsens imsemmija hawn fuq użati minn Planet49 ma kinux jissodisfaw ir-rekwiżiti previsti fl-Artikolu 307 tal-BGB, fil-punt 2 tal-Artikolu 7(2) tal-UWG u fl-Artikoli 12 et seq tat-TMG. Intimazzjoni nnotifikata qabel il-proċeduri ġudizzjarji ma wasslet għal ebda riżultat.

30. Il-Bundesverband bdiet proċedura quddiem il-Landgericht Frankfurt am Main (il-Qorti Reġjonali ta’ Frankfurt am Main, il-Ġermanja) fejn hija talbet li Planet49 tieqaf tuża l-klawżoli msemmija hawn fuq¹² u li din il-kumpanija tigi kkundannata thallasha s-somma ta’ EUR 214 flimkien mal-interessi mill-15 ta’ Marzu 2014.

12 U klawżoli oħra li ma humiex rilevanti għal din il-kawża.

31. Il-Landgericht Frankfurt am Main (il-Qorti Reġjonal ta' Frankfurt am Main) laqgħet ċerti kapijiet tat-talba u čahdet din it-talba għall-kumplament. Minbarra appell fuq il-merti¹³ quddiem il-Oberlandesgericht Frankfurt am Main (il-Qorti Reġjonal Superjuri ta' Frankfurt am Main, il-Ġermanja), il-Bundesgerichtshof (il-Qorti Federali tal-Ġustizzja) ġiet adita b'appell ibbażat fuq punt ta' ligi¹⁴.

32. Il-Bundesgerichtshof (il-Qorti Federali tal-Ġustizzja) tqis li l-eżitu tal-appell ibbażat fuq punt ta' ligi jiddependi fuq l-interpretazzjoni tad-dispozizzjonijiet moqrija flimkien tal-Artikolu 5(3) u tal-Artikolu 2(f) tad-Direttiva 2002/58, tal-Artikolu 2(h) tad-Direttiva 95/46 u tal-Artikolu 6(1)(a) tar-Regolament 2016/679 u għamlet lill-Qorti tal-Ġustizzja d-domandi preliminari li ġejjin:

- "(1) (a) Il-kunsens previst fl-Artikolu 5(3) u fl-Artikolu 2(f) tad-Direttiva 2002/58/KE moqrija flimkien mal-Artikolu 2(h) tad-Direttiva 95/46/KE huwa validament mogħti meta l-ħażna ta' informazzjoni jew l-aċċess għal informazzjoni maħżuna f'tagħmir terminali tal-utent huma awtorizzati minn kaxxa inkrocjata awtomatikament li l-utent għandu jikklikkja fuqha sabiex jirrifjuta li jagħti l-kunsens tiegħu?
 - (b) L-Artikolu 5(3) u l-Artikolu 2(f) tad-Direttiva 2002/58/KE moqrija flimkien mal-Artikolu 2(h) tad-Direttiva 95/46/KE għandhom jiġu applikati b'mod differenti skont jekk l-informazzjoni maħżuna jew ikkonsultata hijex data personali?
 - (c) Fiċ-ċirkustanzi evokati fid-domanda preliminari 1(a), jezisti kunsens effettiv fis-sens tal-Artikolu 6(1)(a) tar-Regolament (UE) 2016/679?
- (2) Liema hija l-informazzjoni li l-fornitur tas-servizz għandu jagħti lill-utent fil-kuntest ta' informazzjoni ċara u komprensiva skont l-Artikolu 5(3) tad-Direttiva 2002/58/KE? Din tinkludi wkoll it-tul ta' funzjonament tal-cookies u l-kwistjoni dwar jekk terzi jiksbusx aċċess għall-cookies?"

33. Il-Qorti tal-Ġustizzja rċeviet id-deċiżjoni tar-rinviju fit-30 ta' Novembru 2017. Ĝew sottomessi osservazzjonijiet bil-miktub minn Planet49, il-Bundesverband, il-Gvern Portuġiż u l-Gvern Taljan u l-Kummissjoni Ewropea. Inżammet seduta fit-13 ta' Novembru 2018 fil-preżenza ta' Planet49, il-Bundesverband, il-Gvern Ġermaniż u l-Kummissjoni.

IV. Evalwazzjoni

34. Iż-żewġ domandi rrinvijati mill-Bundesgerichtshof (il-Qorti Federali tal-Ġustizzja) għal deċiżjoni preliminari jirrigwardaw l-għoti tal-kunsens għall-ħażna ta' informazzjoni, u għall-aċċess għal informazzjoni maħżuna digħi f'tagħmir terminali tal-utent, jiġifieri għal cookies, fil-kuntest speċifiku tad-dispozizzjonijiet tad-Direttiva 2002/58, moqrija flimkien mad-dispozizzjonijiet tad-Direttiva 95/46 jew tar-Regolament 2016/679.

35. Bħala rimarki preliminari, inqis li huwa utli li nippovdi kjarifika fattwali dwar il-fenomenu tal-cookies u dwar it-terminoloġija relatata kif ukoll kjarifika legali dwar l-istumenti legali applikabbli għal din il-kawża.

13 "Berufung".

14 "Revision".

A. Rimarki preliminari

1. Dwar il-cookies

36. Il-cookie hija mezz kif tingabar l-informazzjoni ġġenerata minn sit internet u rreġistrata mill-browser tal-utent tal-internet¹⁵. Il-cookie hija biċċa data żgħira jew fajl żgħir ta' test, normalment b'daqs ta' inqas minn Kbyte wahda, li sit internet jitlob lill-browser tal-utent tal-internet jaħżeen fuq il-hard disk lokali tal-komputer jew tal-mowbjal tal-utent¹⁶.

37. Il-cookie tippermetti lis-sit internet “jiftakar” l-azzjonijiet jew il-preferenzi tal-utent tul iż-żmien. Il-biċċa l-kbira tal-browsers tal-internet jaċċettaw il-cookies, iżda l-utenti jistgħu jissettjaw il-browsers tagħhom sabiex jimblukkawhom. Huma jistgħu wkoll iħassru l-cookies kull meta jridu. Fil-fatt, hafna utenti jissettjaw il-preferenzi tal-cookies fil-browsers tagħhom biex iħassru b'mod awtomatiku l-cookies meta tingħalaq il-window tal-browser. Madankollu, provi empiriči juru b'mod ċar li l-persuni rarament jibdlu l-konfigurazzjonijiet stabbiliti b'mod awtomatiku. Dan huwa fenomenu magħruf bhala “inerzja dovuta għal għażla digħà magħmula (“default inertia”)¹⁷.

38. Is-siti internet jużaw cookies biex jidentifikaw utenti, jiftakru l-preferenzi personalizzati tagħhom u jippermettu lill-utenti jwettqu kompiti mingħajr ma jerġgħu jdaħħlu informazzjoni meta jinnavigaw minn paġna għall-oħra jew meta jżżuru s-sit iktar tard.

39. Il-cookies jistgħu jintużaw ukoll għall-ġbir ta’ informazzjoni sabiex ir-reklamar u l-promozzjoni jiġu adattati għall-aġir online¹⁸. Il-kumpanniji, per eżempju, jużaw softwer sabiex isegwu l-aġir tal-utent u jistabbilixxu profili personali, li jippermetti li jintwera lill-utenti r-reklamar rilevanti għat-tfittxija preċedenti tagħhom¹⁹.

40. Jeżistu tipi differenti ta’ cookies, li wħud minnhom huma kklassifikati skont it-tul ta’ ħajja tal-cookie (pereżempju cookies ta’ sessjoni u cookies persistenti) u oħrajn li huma bbażati fuq id-domain li jappartjenu għaliex il-cookies (pereżempju l-cookies proprjetarji u l-cookies ta’ terzi)²⁰. Meta s-server tal-web li jipprovdi l-paġna tal-web jaħżeen cookies fuq il-komputer jew fuq il-mowbjal tal-utent, dawn huma magħrufa bhala cookies “http header”²¹. Mod ieħor kif jinħażnu l-cookies huwa permezz tal-kodiċi JavaScript li jinsab fi, jew li tirreferi għaliex, din il-paġna²². Madankollu, il-validità tal-kunsens għall-installazzjoni tal-cookies u l-applikabbiltà ta’ kwalunkwe eżenzjoni rilevanti, għandhom jiġu evalwati abbaži tal-ġhan tal-cookie pjuttost milli abbaži tal-karakteristiċi teknici²³.

2. Dwar l-strumenti legali applikabbi

41. Il-kuntest legiżlattiv applikabbi għall-kawża prinċipali evolva tul is-snin sad-dħul fis-seħħ, l-iktar reċentement, tar-Regolament 2016/679.

15 Ara wkoll il-konklużjonijiet tal-Avukat Ġenerali Bot fil-kawża Wirtschaftsakademie Schleswig-Holstein (C-210/16, EU:C:2017:796, punt 5).

16 Ara Lynskey, O., “Track[ing] changes: an examination of EU Regulation of online behavioural advertising through a data protection lens”, *European Law Review*, Sweet & Maxwell, 2011, pp. 874-886, b'mod partikolari p. 875 u 876.

17 Ara Lynskey, O., *ibid.*, p. 878.

18 Ara, b'mod ġenerali, Clifford, D., ‘EU Data Protection Law and Targeted Advertising: Consent and the Cookie Monster – Tracking the crumbs of online user behaviour’, *Journal of Intellectual Property, Information Technology and Electronic Commerce Law*, 2014, p. 195 u 196.

19 Ara http://ec.europa.eu/ipg/basic/legal/cookies/index_en.htm.

20 Ara Clifford, D., *ibid.*, p. 195 u 196.

21 Ara http://ec.europa.eu/ipg/basic/legal/cookies/index_en.htm

22 Ara http://ec.europa.eu/ipg/basic/legal/cookies/index_en.htm

23 Ara, per eżempju, l-Opinjoni 04/2012 dwar l-eżenzjoni mill-obbligu ta’ kunsens għal certi cookies adottata mill-Grupp ta’ Hidma “Artikolu 29” fis-7 ta’ Ĝunju 2012 (00879/12/MT, WP 194, p. 12).

42. Huma applikabbli żewġ settijiet ta' strumenti legali tal-Unjoni għal din il-kawża. L-ewwel nett, id-Direttiva 95/46 u r-Regolament 2016/679. It-tieni nett, id-Direttiva 2002/58, kif emendata mid-Direttiva 2009/136²⁴.

43. Nixtieq nagħmel żewġ osservazzjonijiet rigward dawn iż-żewġ settijiet ta' strumenti.

44. L-ewwel osservazzjoni tirrigwarda l-applikabbiltà tad-Direttiva 95/46 u tar-Regolament 2016/679.

45. Ir-Regolament 2016/679, li ilu applikabbli sa mill-25 ta' Mejju 2018²⁵, ġassar id-Direttiva 95/46 b'effett mill-istess data²⁶.

46. Din id-data tal-25 ta' Mejju 2018 tiġi wara l-aħħar seduta quddiem il-qorti tar-rinviju tal-14 ta' Lulju 2017 u fil-fatt wara d-data tal-5 ta' Ottubru 2017 ukoll, meta ġiet irrinvijata din il-kawża lill-Qorti tal-Ġustizzja għal deċiżjoni preliminari.

47. Għalhekk, il-ligi applikabbli għas-sitwazzjonijiet qabel il-25 ta' Mejju 2018 hija d-Direttiva 2002/58 flimkien mad-Direttiva 95/46, filwaqt li l-ligi applikabbli għas-sitwazzjonijiet mill-25 ta' Mejju 2018, hija d-Direttiva 2002/58 flimkien mar-Regolament 2016/679.

48. Sa fejn il-Bundesverband titlob, permezz tal-azzjoni għal mandat ta' inibizzjoni²⁷, li twaqqaf lil Planet49 milli tkompli bl-agħir tagħha fil-futur, fil-kawża prezenti huwa applikabbli r-Regolament 2016/679. Għalhekk, fid-deċiżjoni tagħha dwar it-talba għal hruġ ta' mandat ta' inibizzjoni għall-futur, il-Bundesgerichtshof (il-Qorti Federali tal-Ġustizzja) għandha tieħu inkunsiderazzjoni r-rekwiziti tar-Regolament 2016/679. F'dan ir-rigward, il-Gvern Ġermaniż jenfasizza l-ġurisprudenza nazzjonali konsistenti fuq is-sitwazzjoni legali rilevanti fl-azzjonijiet għal hruġ ta' mandati ta' inibizzjoni²⁸.

49. Għaldaqstant, ir-risposta għad-domanda rinvijata għandha għalhekk tieħu inkunsiderazzjoni kemm id-Direttiva 95/46 kif ukoll ir-Regolament 2016/679²⁹.

50. Barra minn hekk, jeħtieg li jiġi rrilevat li r-referenzi fid-Direttiva 2002/58 għad-Direttiva 95/46 għandhom jinfieku bħala referenzi għar-Regolament 2016/679³⁰.

51. It-tieni osservazzjoni tirrigwarda l-evoluzzjoni tal-Artikolu 5(3) tad-Direttiva 2002/58.

24 Għal finijiet ta' kompletezza, wieħed jista' jżid li d-Direttiva 2002/58 kienet għiet emendata wkoll mid-Direttiva 2006/24/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-15 ta' Marzu 2006 dwar iż-żamma ta' data ġenerata jew proċessata b'konnessjoni mal-provvista ta' servizzi pubblikament disponibbli ta' komunikazzjoni elettronika jew ta' networks ta' komunikazzjoni u li temenda d-Direttiva 2002/58/KE (GU 2006 L 105, p. 54). Madankollu, l-ewwel nett, kif jirriżulta mill-Artikolu 11 tad-Direttiva 2006/24, din l-emenda kienet żgħira u kienet tirrigwarda biss artikolu wieħed tad-Direttiva 2002/58 u, it-tieni nett u iktar importanti, id-Direttiva 2006/24 għiet fil-frattemp iddikjarata invalida. Ara s-sentenza tat-8 ta' April 2014, Digital Rights Ireland et (C-293/12 u C-594/12, EU:C:2014:238, punt 71).

25 Skont l-Artikolu 99(2) tar-Regolament 2016/679.

26 Ara l-Artikolu 94(1) tar-Regolament 2016/679.

27 Bil-Ġermaniż: "Unterlassungsanspruch".

28 Ara Bundesgerichtshof, 23 ta' Frar 2016, XI ZR 101/15, punt II.1., *Neue Juristische Wochenschrift (NJW)*, 2016, p. 1882: Sa fejn it-talba tar-rikorrenti għal hruġ ta' mandat ta' inibizzjoni hija diretta lejn il-futur, it-talbiet għal hruġ ta' mandati ta' inibizzjoni li l-bażi legali tagħhom tkun inbidlet matul il-proċeduri għandhom jiġu eżaminati mill-qorti tal-appell b'teħid inkunsiderazzjoni tas-sitwazzjoni legali attwali, anki jekk l-emenda legali tkun dahlet fis-sehh biss wara l-gheluq tal-faži orali fit-tieni istanza jew matul il-proċedura tal-appell. Ara wkoll Bundesgerichtshof, 13 ta' Lulju 2004, 2004, KZR 10/03, punt I, *Gewerblicher Rechtsschutz und Urheberrecht (GRUR)*, 2004, p. 62.

29 Rigward l-applikabbiltà tad-Direttiva 95/46 u tar-Regolament 2016/679 fil-kuntest tal-Feststellungsklage taht id-dritt proċedurali Ġermaniż, ara s-sentenza tas-16 ta' Jannar 2019, Deutsche Post (C-496/17, EU:C:2019:26, punt 39); u l-konklużjoniżżejjet tal-Avukat Ġenerali Campos Sánchez-Bordona fil-kawża Deutsche Post (C-496/17, EU:C:2018:838, punt 32): "Hija l-qorti tar-rinviju li għandha tinterpretat d-dritt proċedurali nazzjonali tagħha, li l-Qorti tal-Ġustizzja ma tiddeċidix dwaru. Għalhekk, jekk, skont ir-regoli interni, hija tqis li t-tilwima għandha tiġi deċiża, ratione temporis, skont ir-Regolament (UE) 2016/679 u mhux skont id-Direttiva 95/46, il-Qorti tal-Ġustizzja għandha tiċċċara l-interpreazzjoni ta' dan ir-regolament u mhux dik tad-Direttiva."

30 Ara l-Artikolu 94(2) tar-Regolament 2016/679.

52. Id-Direttiva 2002/58, b'mod partikolari fl-Artikoli 7 u 8 tagħha, hija intiża sabiex tiżgura r-rispett shiħi tħad-drittijiet stabbiliti fil-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea³¹. L-Artikolu 5 ta' din id-direttiva għandu l-ghan li jiżgura l-“Konfidenzjalità tal-komunikazzjonijiet”. B'mod partikolari, l-Artikolu 5(3) jirregola l-użu tal-cookies u jistabilixxi r-rekwiżiti li għandhom jiġi ssodisfatti qabel ma d-data tkun tista' tinhāzen jew aċċessata fuq il-komputer tal-utent permezz tal-konfigurazzjoni tal-cookie.

53. Id-Direttiva 2009/136 introduciet bidliet sostanzjali fir-rekwiżiti dwar il-kunsens previsti fl-Artikolu 5(3) tad-Direttiva 2002/58 biex tissahħħah il-protezzjoni tal-utent. Qabel l-emendi introdotti b'din id-direttiva, l-Artikolu 5(3) kien ježiġi biss li l-utenti jingħataw biss dritt li jirrifutaw (“opt-out”), informat, l-iproċċassar tad-data permezz ta' cookies. Fi kliem iehor, skont il-verżjoni oriġinali tal-Artikolu 5(3), meta jaħżeen l-informazzjoni fit-tagħmir terminali tal-utent jew jaċċessa l-informazzjoni maħżuna hemmhekk, il-fornitur tas-servizz kellu jipprovd lill-utent informazzjoni ċara u komprensiva b'mod partikolari dwar l-ghan tal-iproċċassar u joffri lill-utent id-dritt li jirrifuta tali pproċċassar.

54. Id-Direttiva 2009/136 issostitwiet dan l-obbligu ta' informazzjoni rigward id-dritt ta' rifjut b'dak li “l-abbonat jew l-utent ikkonċernati ikunu taw il-kunsens tagħhom”, li jfisser li din id-direttiva ssostitwiet is-sistema ta' opt-out informat, li hija iktar faċċi li tiġi osservata, bis-sistema ta' opt-in informat. Suġġett għal ecċeżżjoni limitata ħafna, li ma tapplikax għal din il-kawża³², l-Artikolu 5(3) rivedut jippermetti l-użu tal-cookies biss jekk l-utent jagħti l-kunsens tiegħu wara li jkun ingħata informazzjoni ċara u komprensiva skont id-Direttiva 95/46 dwar ir-raġuni tal-intraċċar tad-data tiegħu, jiġifieri, dwar l-ghanijiet tal-iproċċassar³³.

55. Kif ser jirriżulta f'iktar dettall iktar 'il quddiem, il-portata tal-obbligu ta' informazzjoni previst fl-Artikolu 5(3) tad-Direttiva 2002/58 huwa l-qofol tal-kwistjoni kontenzjuża, b'mod partikolari fil-kuntest tal-konfigurazzjonijiet attivati awtomatikament għal attivitajiet online.

B. Domanda 1

56. Bid-domanda 1(a) tagħha, il-qorti tar-rinviju tistaqsi jekk il-kunsens previst fl-Artikolu 5(3) u fl-Artikolu 2(f) tad-Direttiva 2002/58 moqrija flimkien mal-Artikolu 2(h) tad-Direttiva 95/46 huwiex validament mogħti meta l-ħażna ta' informazzjoni jew l-aċċess għal informazzjoni maħżuna f'tagħmir terminali tal-utent ikunu awtorizzati permezz ta' kaxxa mmarkata awtomatikament li l-utent għandu jikklikkja fuqha b'mod li jneħħi l-marka sabiex jirrifuta li jagħti l-kunsens tiegħu. F'dan ir-rigward, il-qorti tar-rinviju tistaqsi jekk tagħmilx differenza skont jekk l-informazzjoni maħżuna jew ikkonsultata tkunx data personali jew le (Domanda 1(b)). Fl-ahħar nett, il-qorti tar-rinviju tixtieq tkun taf jekk, fiċ-ċirkustanzi deskritti hawn fuq, jeżistix kunsens effettiv fis-sens tal-Artikolu 6(1)(a) tar-Regolament 2016/679 (Domanda 1(c)).

1. Dwar il-kunsens mogħti b'mod liberu u informat

57. Aspett bażiku tad-dritt tal-Unjoni dwar il-protezzjoni tad-data huwa dak tal-kunsens.

31 Ara, b'mod ġenerali, il-premessa 2.

32 Ir-rekwiżit ta' kunsens ma jipprekludix il-ħażna jew l-aċċess skont it-tieni sentenza tal-Artikolu 5(3) tad-Direttiva 2002/58 jekk l-ghan ikun biss it-twettiq tat-trażmissjoni ta' komunikazzjoni fuq network ta' komunikazzjoni elettronika, jew jekk il-ħażna jew l-aċċess ikunu strettamente neċċessarji biex l-utent jingħata s-servizz ta' informazzjoni li jibal minnu b'mod espliċiut. F'dan il-każ, il-ħażna jew l-aċċess tal-informazzjoni ma humiex teknikament neċċessarji fis-sens tat-tieni sentenza tal-Artikolu 5(3) tad-Direttiva 2002/58, iżda huma pjuttost użati għall-finijiet ta' reklamar; għalhekk l-eċċeżżjoni mir-rekwiżit għal kunsens ma tapplikax.

33 Ara wkoll Bond, R., “The EU E-Privacy Directive and Consent to Cookies”, The Business Lawyer, Vol. 68, No. 1, American Bar Association, November 2012, p. 215.

58. Qabel ma nghaddi għall-kwistjoni speċifika tal-cookies, nixtieq nistabbilixxi l-prinċipji ġenerali li jirriżultaw mill-strumenti legali applikabbi dwar l-ghoti tal-kunsens.

a) Skont id-Direttiva 95/46

1) Kunsens attiv

59. Mid-dispożizzjonijiet tad-Direttiva 95/46 niddeduči li l-kunsens għandu jiġi mmanifestat b'mod attiv³⁴.

60. L-Artikolu 2(h) tad-Direttiva 95/46 jirreferi għal *indikazzjoni* tax-xewqat tas-suġġett tad-data, li juri b'mod ċar agiż attiv pjuttost milli passiv. Barra minn dan, l-Artikolu 7(a) tad-Direttiva 95/46, li jirrigwarda l-kriterji sabiex l-iproċċessar tad-data (personal) ikun leġġitmu, jistabbilixxi li s-suġġett tad-data ta l-kunsens tiegħu *b'mod ċar*. Għal darb'ohra, l-ambigwità tista' titneħha biss b'aġiż attiv, pjuttost milli b'wieħed passiv.

61. Minn dan niddeduči li ma huwiex biżżejjed, f'dan ir-rigward, li d-dikjarazzjoni tal-kunsens mill-utent tkun ifformulata minn qabel u li l-utent ikollu joġgezzjona b'mod attiv meta ma jaqbilx mal-iproċċessar tad-data.

62. Fil-fatt, fis-sitwazzjoni msemmija l-aħħar, wieħed ma jafx jekk dan it-test ifformulat minn qabel inqarax u ġiex mifhum. Is-sitwazzjoni ma hijiex mingħajr ambigwitā. L-utent seta' qara jew seta' ma qarax it-test. Jista' jkun li naqas milli jagħmel hekk minħabba semplice negliżenza. F'din is-sitwazzjoni, ma huwiex possibbli li jiġi stabbilit jekk il-kunsens ingħatax b'mod liberu.

2) Kunsens separat

63. Marbut mill-qrib mar-rekwiżit ta' kunsens attiv huwa r-rekwiżit ta' kunsens separat³⁵.

64. Wieħed jista' jargumenta, kif tagħmel Planet49, li s-suġġett tad-data jagħti kunsens validu mhux meta ma jnejh il-marka fuq id-dikjarazzjoni ta' kunsens ifformulata minn qabel, iżda meta huwa "jikklikkja" b'mod attiv fuq il-buttna għall-parteċipazzjoni fil-lotterija online.

65. Ma naqbilx ma' tali interpretazzjoni.

66. Sabiex il-kunsens "jingħata b'mod liberu" u "informat", ma għandux ikun biss attiv, iżda wkoll separat. L-attività li l-utent iwettaq fuq l-internet (jaqra paġna web, jipparteċipa fl-lotterija, jara video, eċċ.) u l-ghoti tal-kunsens ma jistgħux jidher li huwa ta' natura ancillari għall-parteċipazzjoni fil-lotterija. Iż-żewġ atti għandhom, b'mod partikolari viżwalment, jiġu pprezentati fuq l-istess livell. Bħala konsegwenza, inqis li huwa dubjuż li dikjarazzjoni ta' intenzjoni miġbura fi grupp, li jinkludu l-ghoti ta' kunsens, ikunu konformi mal-kunċett ta' kunsens fis-sens tad-Direttiva 95/46.

34 Minflok jintużaw iż-żewġ termini "attiv" u "passiv", wieħed jista' wkoll juža t-termini "esplicitu" u "implicitu".

35 Strettament, ir-rekwiżit ta' kunsens separat digħi jinkorpora r-rekwiżit ta' kunsens attiv għaliex huwa biss jekk il-kriterju tal-kunsens japplika b'mod separat li l-kunsens ma jistax jiġi "inkluż" b'konfigurazzjoni jiett attivati awtomatikament.

3) *Obbligu li tingħata informazzjoni kompleta*

67. F'dan il-kuntest, għandu jiġi ċċarat lill-utent jekk l-attività li huwa jwettaq fuq l-interent hijex suġġetta għall-ghoti tal-kunsens. L-utent għandu jkun f'pożizzjoni li jevalwa sa liema punt huwa lest li jagħti d-data tiegħu sabiex iwettaq l-attività tiegħu fuq l-internet. Ma għandu jkun hemm l-ebda lok għall-ambigwità³⁶. L-utent għandu jkun jaf jekk u, f'każ li jkun hekk, sa liema punt l-ghoti tal-kunsens tiegħu jaffettwa t-twettiq tal-attività tiegħu fuq l-internet.

b) Skont ir-Regolament 2016/679

68. Il-prinċipji stabbiliti hawn fuq huma ugwalment validi għar-Regolament 2016/679.

69. Il-punt 11 tal-Artikolu 4 tar-Regolament 2016/679 jiddefinixxi l-kunsens tas-suġġett tad-data bħala kwalunkwe indikazzjoni tax-xewqat tas-suġġett tad-data mogħtija b'mod liberu, spċificu, informat u mhux ambigwu li permezz tagħha s-suġġett tad-data, permezz ta' dikjarazzjoni jew permezz ta' azzjoni affermattiva ċara, juri li jaqbel mal-ipproċessar ta' data personali relatata miegħu.

70. Għandu jiġi rrimmarkat li din id-definizzjoni hija iktar stretta minn dik tal-Artikolu 2(h) tad-Direttiva 95/46 sa fejn din teħtieg indikazzjoni mhux ambigwa tax-xewqat tas-suġġett tad-data u att affermattiv ċar li juri l-qbil tiegħu mal-ipproċessar tad-data personali.

71. Barra minn hekk, il-premessi tar-Regolament 2016/679 huma partikolarment illuminanti. Peress li ser nirreferi b'mod estensiv għall-premessi³⁷, inħoss li għandi nfakkar li dawn ovvjament ma għandhomx valur legali indipendenti³⁸, iż-żda l-Qorti tal-Ġustizzja tirreferi għalihom b'mod frekwenti meta t-interpreta d-dispożizzjonijiet ta' att legali tal-Unjoni. Fl-ordinament ġuridiku tal-Unjoni, il-premessi huma fin-natura tagħhom deskriddi u mhux preskriddi. Fil-fatt, il-kwistjoni tal-valur legali tagħhom normalment ma tqumx għas-simpliċi raġuni li, ġeneralment, il-premessi huma riflessi fid-dispożizzjonijiet legali ta' direttiva. Il-prattika legiż-lattiva tajba tal-istituzzjonijiet politici tal-Unjoni għandha tendenza li timmira li tilhaq sitwazzjoni li fiha l-premessi jipprovdu sfond utli għad-dispożizzjonijiet ta' test legali³⁹.

72. Skont il-premessa 32 tar-Regolament 2016/679, il-kunsens għandu jingħata b'att affermattiv ċar li jistabbilixxi indikazzjoni mogħtija b'mod liberu, spċificu, informat u mhux ambigwu tal-qbil tas-suġġett tad-data għall-ipproċessar ta' data personali li tikkoncernah, pereżempju permezz ta' dikjarazzjoni bil-miktub, inkluż b'mod elettroniku, jew permezz ta' dikjarazzjoni orali. Dan jista' jinkludi l-immarkar ta' kaxxa meta jżur sit tal-internet, bl-għażla ta' konfigurazzjonijiet teknici għal servizzi tas-soċjetà tal-informazzjoni jew permezz ta' dikjarazzjoni jew imġiba oħra li f'dan il-kuntest jindikaw b'mod ċar l-acċettazzjoni tas-suġġett tad-data għall-ipproċessar propost tad-data personali tiegħu. Is-silenzju, kaxxi mmarkati minn qabel jew in-nuqqas ta' attività, għaldaqstant, ma għandhomx jitqiesu bħala kunsens.

73. Għalhekk, il-kunsens attiv huwa llum previst b'mod esplici mir-Regolament 2016/679.

36 Dan ma jfissirx li l-partecipazzjoni fil-lotterija ma tistax tkun suġġetta għall-ghoti tal-kunsens. Madankollu, dan il-kunsens għandu jkun separat u l-utent għandu jiġi debitament informat. Nerġa' niġi lura għal dan il-kuntest jidher.

37 U minhabba li digħi rreferej għall-premessi tad-Direttivi 2002/58 u 2009/136 iktar 'il fuq.

38 Sentenzi tad-19 ta' Novembru 1998, Nilsson *et* (C-162/97, EU:C:1998:554, punt 54); tal-24 ta' Novembru 2005, Deutsches Milch-Kontor (C-136/04, EU:C:2005:716, punt 32); u l-konklużjonijiet tal-Avukat Ĝeneralis Ruiz-Jarabo Colomer fil-kawża TeliaSonera Finland (C-192/08, EU:C:2009:309, punti 87 sa' 89).

39 Ara wkoll il-konklużjonijiet tiegħi fil-kawża magħquda ta' X u Visser (C-360/15 u C-31/16, EU:C:2017:397, punt 132).

74. Barra minn hekk, il-premessa 43 ta' dan ir-regolament tiddikjara li sabiex jiġi żgurat l-għoti ta' kunsens b'mod liberu, il-kunsens ma għandux jipprovdi raġuni legali valida għall-ipproċessar ta' data personali f'każ specifiku fejn ikun hemm żbilanč ċar bejn is-suġġett tad-data u l-kontrollur, b'mod partikolari fejn il-kontrollur huwa awtorità pubblika u għalhekk ikun improbabli li l-kunsens ikun ingħata liberament fid-dawl taċ-ċirkustanzi kollha ta' dik is-sitwazzjoni specifika. Il-kunsens huwa preżunt li ma ngħatax b'mod liberu jekk ma jippermettix li jingħata kunsens separat għal operazzjonijiet differenti ta' pproċessar ta' data personali minkejja li jkun xieraq fil-każ partikolari, jew jekk l-eżekuzzjoni ta' kuntratt, inkluż il-provvista ta' servizz, tkun suġġetta għall-kunsens minkejja li tali kunsens ma jkunx meħtieg għal tali eżekuzzjoni.

75. Għalhekk, il-ħtiega ta' kunsens separat hija enfasizzata b'mod espliċitu f'din il-premessa.

c) Skont id-Direttiva 2002/58 – il-każ tal-cookies

76. Skont l-Artikolu 5(3) tad-Direttiva 2002/58, l-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-ħażna ta' informazzjoni, jew l-aċċess għal informazzjoni digħi maḥżuna f'tagħmir terminali ta' abbonat jew ta' utent, ikunu awtorizzati biss bil-kundizzjoni li l-abbonat jew l-utent ikkonċernat ikunu taw il-kunsens tagħhom, wara li jkunu ngħataw informazzjoni cara u komprensiva, b'osservanza tad-Direttiva 95/46, fost l-oħrajn, dwar l-ghajnejiet tal-ipproċessar.

77. Din id-dispożizzjoni ma tistabbilixxix kriterji oħrajin dwar il-kunċett ta' kunsens.

78. Madankollu, il-premssi tad-Direttiva 2002/58 u tad-Direttiva 2009/136 jipprovdu gwida dwar il-kunsens fir-rigward tal-cookies.

79. B'dan il-mod, il-premessa 17 tad-Direttiva 2002/58 tindika li l-kunsens jiġi permezz ta' kwalunkwe metodu xieraq li jippermetti lill-utent jindika x-xewqat tiegħi b'mod liberu, specifiku, u informat, inkluż billi tiġi mmarkata kaxxa meta wieħed iżur sit tal-internet⁴⁰.

80. Barra minn hekk, il-premessa 66 tad-Direttiva 2009/136 tispjega li huwa estremament importanti li l-utent jiġi pprovdut b'informazzjoni cara u komprensiva meta jkun qiegħed iwettaq kwalunkwe attivitā li tista' twassal għal ħażna ta' informazzjoni fuq it-tagħmir ta' utent jew għal ksib ta' aċċess għal informazzjoni digħi maḥżuna. Il-metodi sabiex tiġi pprovduta informazzjoni u biex jiġi offrut id-dritt ta' rifiut għandhom ikunu, kemm jiġi jkun possibbi, faċċi biex jintużaw.

81. F'dan ir-rigward, nixtieq nirreferi wkoll għax-xogħol tal-Grupp ta' Hidma “tal-Artikolu 29” dwar il-Protezzjoni tad-Dejta (iktar ’il quddiem il-“Grupp ta’ Hidma ‘tal-Artikolu 29”)⁴¹, li għalkemm ma huwiex vinkolanti xorta jservi biex jiċċara. Skont dan ix-xogħol, il-kunsens jimplika azzjoni fl-affermattiv minn qabel mill-utenti li jaċċettaw il-ħażna tal-cookie u l-użu tal-cookie⁴². L-istess grupp ta’ hidma juri li l-kunċett ta’ “indikazzjoni” jimplika l-ħtiega ta’ azzjoni⁴³. Elementi oħra tad-definizzjoni ta’ kunsens, u r-rekwiżit addizzjonal fl-Artikolu 7(a) tad-Direttiva 95/46 li l-kunsens ikun ċar, isostnu

40 Ara t-tieni sentenza tal-premessa 17 tad-Direttiva 2002/58.

41 Dan huwa korp konsultattiv stabbilit skont l-Artikolu 29 tad-Direttiva 95/46. Bid-dħul fis-seħħ tar-Regolament 2016/679, il-Grupp ta’ Hidma “tal-Artikolu 29” għie ssostitwit mill-Bord Ewropew għall-Protezzjoni tad-Data (ara l-Artikolu 68 u l-Artikolu 94(2) tar-Regolament 2016/679).

42 Ara l-Opinjoni 2/2010 dwar reklamar fuq l-internet ibbażat fuq l-imġiba tal-konsumaturi, adottata mill-Grupp ta’ Hidma “tal-Artikolu 29”, fit-22 ta’ Ĝunju 2010 (00909/10/MT, WP 171, p. 16, punt 4.1.3.).

43 Opinjoni 15/2011 dwar id-definizzjoni tal-kunsens adottata mill-Grupp ta’ Hidma “tal-Artikolu 29” fit-13 ta’ Lulju 2011 (01197/11/MT, WP 187, p. 12).

din l-interpretazzjoni⁴⁴. Ir-rekwizit li s-suġġett tad-data għandu “juri” l-kunsens tiegħu jindika li semplicei nuqqas ta’ azzjoni ma huwiex biżżejjed u li hija meħtiega xi forma ta’ azzjoni sabiex jiġi kkostitwit il-kunsens, għalkemm huma possibbli tipi differenti ta’ azzjonijiet, li għandhom jiġu evalwati “fil-kuntest” tagħhom⁴⁵.

2. Applikazzjoni għal din il-kawża

82. Ser ngħaddi issa biex napplika dawn il-kriterji għal din il-kawża. Ser nagħmel hekk billi nindirizza l-ewwel id-domanda 1(a) u (c), jiġifieri d-domanda dwar jekk il-kunsens ġiex validament mogħti għall-installazzjoni tal-cookies u għall-aċċess għall-cookies. Dan ikopri t-tieni kaxxa tal-immarkar.

83. Barra minn hekk, peress li, kif għadu kemm ġie stabbilit, ir-rekwiziti għall-kunsens ma humiex daqshekk differenti fir-rigward tal-cookies u, b'mod iktar ġenerali, l-iproċessar tad-data personali, għal finijiet kemm ta’ kompletezza kif ukoll ta’ carezza, minkejja li l-qorti tar-rinvju ma tistaqsix b'mod esplicitu dwar din il-kwistjoni, għall-interpretazzjoni korretta u uniformi tad-dritt tal-Unjoni, inqis li huwa xieraq li nanalizza fil-qosor il-punt dwar jekk il-kunsens ġiex validament mogħti fir-rigward tal-iproċessar tad-data personali fil-kuntest tal-ewwel kaxxa tal-immarkar. Nifhem ukoll li fil-kuntest tal-proċeduri quddiemha, il-Bundesgerichtshof (il-Qorti Federali tal-Ġustizzja) ser ikollha tiddeċiedi dwar l-ewwel kaxxa tal-immarkar⁴⁶.

a) It-tieni kaxxa tal-immarkar - Domanda 1(a) u (c)

84. Il-qorti tar-rinvju tistaqsi jekk il-kunsens previst fl-Artikoli 5(3) u 2(f) tad-Direttiva 2002/58 moqrija flimkien mal-Artikolu 2(h) tad-Direttiva 95/46 ġiex validament mogħti meta l-ħażna ta’ informazzjoni, jew l-aċċess għal informazzjoni mahżuna digħi f'tagħmir terminali huma awtorizzati permezz ta’ kaxxa tal-immarkar immarkata minn qabel li l-utent għandu jneħħi l-marka minnha sabiex jirrifjuta li jagħti l-kunsens tiegħu.

85. Il-kliem kruċjali tal-Artikolu 2(h) tad-Direttiva 95/46 u tal-punt 11 tal-Artikolu 4 tar-Regolament 2016/679 għall-finijiet ta’ din id-domanda huwa “mogħtija liberament” u “infurmata”. Tqum il-kwistjoni jekk, f'sitwazzjoni bħal dik deskritta mill-qorti tar-rinvju, il-kunsens jistax jingħata b'mod liberu u informat.

86. Planet49 taħseb li dan huwa l-każ. Il-partijiet l-oħra kollha⁴⁷ ma jaqblux. F'dan il-kuntest, id-diskussjoni ġuridika bejn il-partijiet iffokat primarjament fuq il-kwistjoni dwar jekk jiġux issodisfatti dawn ir-rekwiziti meta wieħed jimmarka jew inehħi l-marka minn kaxxa tal-immarkar li tkun immarkata minn qabel. Id-diskussjoni tirrigwarda l-kwistjoni tal-attività u l-passività. Madankollu, dan l-aspett, minkejja l-importanza tiegħu, jikkostitwixxi parti biss mir-rekwiziti. Dan minħabba li dan l-aspett jindirizza biss ir-rekwizit ta’ kunsens attiv, iżda mhux dak ta’ kunsens separat.

87. Fl-opinjoni tiegħi, abbaži tal-kriterji stabbiliti iktar ’il fuq, ir-risposta hija li ma jezistix kunsens validu f'din il-kawża.

44 Opinjoni 15/2011 dwar id-definizzjoni tal-kunsens adottata mill-Grupp ta’ Hidma “tal-Artikolu 29” fit-13 ta’ Lulju 2011 (01197/11/MT, WP 187, p. 12).

45 Opinjoni 15/2011 dwar id-definizzjoni tal-kunsens adottata mill-Grupp ta’ Hidma “tal-Artikolu 29” fit-13 ta’ Lulju 2011 (01197/11/MT, WP 187, p. 12).

46 Dan il-punt, li digħi jirriżulta mid-deċiżjoni tar-rinvju, ġie kkonfermat b'mod esplicitu mill-Bundesverband matul is-seduta, fuq domanda magħmula mill-Qorti tal-Ġustizzja.

47 Jiġifieri l-Bundesverband, il-Gvern Germaniż, il-Gvern Taljan u l-Gvern Portugiż kif ukoll il-Kummissjoni.

88. L-ewwel nett, li jkun meħtieg li l-utent ineħħi l-marka b'mod pozittiv minn kaxxa u għalhekk isir attiv meta *ma* jaqbilx li jagħti l-kunsens tiegħu għall-installazzjoni tal-cookies ma jissodisfax il-kriterju ta' kunsens attiv. F'sitwazzjoni bħal din, huwa kważi impossibbli li jiġi ddeterminat b'mod oġgettiv jekk il-kunsens tal-utent ingħatax abbaži ta' deciżjoni mogħtija b'mod liberu u informata. Min-naħha l-oħra, tali dikjarazzjoni hija iktar probabbli meta jkun meħtieg li l-utent jimmarka kaxxa.

89. It-tieni nett, u iktar importanti, il-partecipazzjoni fil-lotterija online u l-ghoti tal-kunsens għall-installazzjoni tal-cookies ma jistgħux jifformaw parti mill-istess att. Madankollu dan huwa preċiżament il-każ f'din il-proċedura. Fl-ahħar mill-ahħar, l-utent jikklikja biss darba waħda sabiex jipparteċipa fil-lotterija. Fl-istess hin huwa jagħti l-kunsens tiegħu għall-installazzjoni tal-cookies. L-utent jesprimi żewġ dikjarazzjonijiet ta' intenzjoni (il-partecipazzjoni fil-lotterija u l-kunsens għall-installazzjoni tal-cookies) fl-istess hin. Dawn iż-żewġ dikjarazzjonijiet ma jistgħux jintervjenu t-tnejn li huma permezz tal-istess buttuna ta' partecipazzjoni. Fil-fatt, f'din il-kawża, il-kunsens għall-cookies jidher li huwa ta' natura anċillari, fis-sens li bl-ebda mod ma huwa ċar li huwa jifforma parti minn att separat. Fi kliem ieħor, l-att tal-utent li jimmarka jew ineħħi l-marka mill-kaxxa tal-immarkar rigward il-cookies jidher li huwa att preparatorju għall-att finali u legalment vinkolanti li jikkonsisti fli "tingħafas" il-buttna ta' partecipazzjoni.

90. F'sitwazzjoni bħal din, l-utent ma huwiex f'pożizzjoni li jagħti l-kunsens separat tiegħu b'mod liberu għall-ħażna tal-informazzjoni jew għall-aċċess għall-informazzjoni digħi maħżuna fit-tagħmir terminali tiegħu.

91. Barra minn hekk, ġie stabbilit iktar 'il fuq li l-partecipazzjoni fil-lotterija kienet possibbli biss wara li tigi mmarkata mill-inqas l-ewwel kaxxa tal-immarkar. Bħala konsegwenza, il-partecipazzjoni fil-lotterija *ma* kinitx tiddependi⁴⁸ fuq l-ghoti tal-kunsens għall-installazzjoni tal-cookies u l-aċċess għall-cookies. Dan minħabba li l-utent seta' wkoll jimmarka l-ewwel kaxxa tal-immarkar (biss).

92. Madankollu, sa fejn naf jien, l-utent qatt ma ġie informat dwar dan. Dan ma jissodisfax il-kriterji stabbiliti iktar 'il dwar l-obbligu ta' informazzjoni kompleta.

93. Fil-qosor, niproponi li r-risposta għad-domanda 1(a) u (c) għandha tkun li l-kunsens previst fl-Artikolu 5(3) u l-Artikolu 2(f) tad-Direttiva 2002/58, moqrija flimkien mal-Artikolu 2(h) tad-Direttiva 95/46, ma huwiex mogħti validament f'sitwazzjoni bħal dik inkwistjoni fil-kawża principali, fejn il-ħażna ta' informazzjoni jew l-aċċess għal informazzjoni digħi maħżuna f'tagħmir terminali tal-utent huma awtorizzati permezz ta' kaxxa tal-immarkar immarkata minn qabel li l-utent għandu jneħħi l-marka minnha sabiex jirrifjuta li jagħti l-kunsens tiegħu, u fejn il-kunsens ma huwiex mogħti b'mod separat, iżda huwa mogħti fl-istess hin bhall-konferma tal-partecipazzjoni fl-lotterija online. L-istess jgħodd fir-rigward tal-interpretazzjoni tal-Artikolu 5(3) u l-Artikolu 2(f) tad-Direttiva 2002/58, moqrija flimkien mal-punt 11 tal-Artikolu 4 tar-Regolament 2016/679.

b) L-ewwel kaxxa tal-immarkar

94. Minkejja li d-domandi tal-qorti tar-rinvju jirreferu biss għat-tieni kaxxa tal-immarkar, nixtieq nagħmel żewġ rimarki spċifici rigward l-ewwel kaxxa tal-immarkar, li jistgħu jgħinu lill-qorti tar-rinvju fid-deċiżjoni finali tagħha.

95. Għandu jitfakkar li l-ewwel kaxxa tal-immarkar ma tirrigwardax il-cookies iżda biss l-ipproċessar ta' data personali. F'dan il-każ, l-utent jaqbel mhux li l-informazzjoni tinhażen fit-tagħmir tiegħu, iżda (biss) li jiġi kkuntattjat minn lista ta' impriżi permezz tal-posta, it-telefon jew il-posta elettronika.

48 Ara l-Artikolu 7(4) tar-Regolament 2016/679.

96. L-ewwel nett, il-kriterji dwar il-kunsens attiv u separat u l-informazzjoni kompleta ovvjament japplikaw ukoll fir-rigward tal-ewwel kaxxa tal-immarkar. Il-kunsens attiv ma jidhix li joħloq problema peress li l-kaxxa tal-immarkar ma hijiex immarkata minn qabel. B'kuntrast, għandi dubji dwar il-kunsens separat. Abbaži tal-analizi magħmulu iktar 'il fuq⁴⁹ fir-rigward tal-fatti ta' din il-kawża, ikun aħjar jekk, metaforikament, ikun hemm buttuna separata li għandha tiġi kklikjata⁵⁰, pjuttost milli sempliċiment kaxxa li għandha tiġi mmarkata, sabiex jingħata l-kunsens għall-ipproċessar ta' data personali.

97. It-tieni nett, rigward l-ewwel kaxxa tal-immarkar dwar il-kuntatt mill-promoturi u mill-imsieħba fil-kooperazzjoni, għandu jittieħed inkunsiderazzjoni l-Artikolu 7(4) tar-Regolament 2016/679. Skont din id-dispożizzjoni, meta jiġi evalwat jekk il-kunsens ingħatax b'mod liberu, għandu jittieħed kont shih tal-kwistjoni dwar jekk, fost l-oħrajn, l-eżekuzzjoni tal-kuntratt, inkluża l-provvista ta' servizzi, hijiex suġġetta għall-kunsens għall-ipproċessar tad-data personali li ma huwiex meħtieg għall-eżekuzzjoni tal-imsemmi kuntratt. Għalhekk, l-Artikolu 7(4) tar-Regolament 2016/679 issa jistabbilixxi “projbizzjoni ta’ ragruppar”⁵¹.

98. Kif jirriżulta mill-kliem “għandu jittieħed kont shih tal-fatt”, il-projbizzjoni ta’ ragruppar ma hijiex ta’ natura assoluta⁵².

99. F'dan il-każ, hija l-qorti kompetenti li għandha tevalwa jekk il-kunsens għall-ipproċessar tad-data personali huwiex meħtieg għall-partecipazzjoni fil-lotterija. F'dan ir-rigward, wieħed għandu jiftakar li l-għan sottostanti tal-partecipazzjoni fil-lotterija huwa l-“bejgħ” tad-data personali (jigifieri l-fatt li wieħed jaqbel li jiġi kkuntattjat mill-hekk imsejha “promoturi” għal offerti promozzjonali). Fi kliem ieħor, hija l-provvista ta’ data personali li tikkostitwixxi l-obbligu principali tal-utent sabiex jipparteċipa fil-lotterija. F'tali sitwazzjoni, jidhirli li l-ipproċessar ta’ din id-data personali huwa *meħtieg għall-partecipazzjoni fil-lotterija*⁵³.

3. Dwar id-data personali (id-domanda 1(b))

100. Issa ser neżamina jekk, għall-finijiet tal-applikazzjoni tal-Artikoli 5(3) u 2(f) tad-Direttiva 2002/58 moqrija flimkien mal-Artikolu 2(h) tad-Direttiva 95/46, tagħml ix-differenza jekk l-informazzjoni maħżuna jew ikkonsultata tikkostitwixx data personali.

101. Din id-domanda hija mifħuma aħjar fil-kuntest tad-dritt Ģermaniż li jittrasponi l-Artikolu 5(3) tad-Direttiva 2002/58⁵⁴. Fil-fatt, id-dritt Ģermaniż jistabbilixxi differenza bejn il-ġbir u l-użu ta’ data personali u dawk ta’ data oħra.

102. Skont l-Artikolu 12(1) tat-TMG, fornitur ta’ servizzi jista’ jiġbor u juža data personali biss jekk, fost l-oħrajn, l-utent ikun ta l-kunsens tiegħu għal dan.

49 Ara, b'mod partikolari, il-punt 66 ta’ dawn il-konklużjonijiet.

50 Buttuna bħall-buttuna ta’ partecipazzjoni.

51 Fit-terminoloġija Ģermaniż: ‘Kopplungsverbot’, ara, fost ḥafna, Ingold, A., in G. Sydow (ed.), *Europäische Datenschutzgrundverordnung, Handkommentar*, Nomos, Baden-Baden, 2017, Artikel 7, punt 30.

52 Ara Heckmann, D., Paschke, A., in E. Ehmann, M. Selmayr (ed.), *DS-GVO (Datenschutz-Grundverordnung), Kommentar*, C.H. Beck, Munich, 2017, Artikel 7, punt 53.

53 Ara wkoll, f'dan ir-rigward, Buchner, J., Kühlung, B., in J. Buchner, B. Kühlung (eds), *Datenschutz-Grundverordnung/BDSG, Kommentar*, 2nd ed. 2018, C.H. Beck, Munich, Artikel 7 DS-GVO, punt 48.

54 Kif emenda bid-Direttiva 2009/136.

103. B'kuntrast, skont l-Artikolu 15(3) tat-TMG, fornitur ta' servizzi jista' joħloq profili tal-utenti għall-użu ta' psewdonimi, fost l-oħrajn, għall-finijiet ta' reklamar u għal riċerka dwar is-suq, sakemm l-utent ma joġeżżjonax għal dan. Għalhekk, sa fejn ma hijiex involuta d-data personali, ir-rekwiżit huwa inqas strett taħt id-dritt Ģermaniż: ma huwiex meħtieg il-kunsens, iżda biss li ma jkunx hemm ogħżejjoni.

104. Il-kuncett ta' data personali huwa ddefinit legalment fil-punt 1 tal-Artikolu 4 tar-Regolament 2016/679 bħala “kwalunkwe informazzjoni relatata ma’ persuna fiziċċa identifikata jew identifikabbli (“suġġett tad-data”); persuna fiziċċa identifikabbli hija persuna li tista’ tigi identifikata, direttament jew indirettament, b'mod partikolari b'referenza għal mezz ta' identifikazzjoni bħal isem, numru ta' identifikazzjoni, data ta' lokalizzazzjoni, identifikatur online jew għal fattur wieħed jew aktar spċċifici għall-identità fiziċċa, fiziologika, ġenetika, mentali, ekonomika, kulturali jew socjali ta' dik il-persuna fiziċċa”.

105. Sa fejn jirrigwarda l-kawża inkwistjoni, naħseb li ma hemmx dubju li l-“informazzjoni” msemmija fl-Artikolu 5(3) tad-Direttiva 2002/58 tikkostitwixxi “data personali”. Din tidher li hija wkoll l-opinjoni tal-qorti tar-rinvju, li tiddikjara b'mod espliċitu fid-deċiżjoni tar-rinvju tagħha li l-aċċess għad-data mill-cookies użati mill-konvenuta huwa suġġett għar-rekwiżit ta' kunsens skont l-Artikolu 12(1) tat-TMG peress li d-data inkwistjoni f'dan il-każ hija data personali⁵⁵. Barra minn hekk, ma jidhix li huwa kkontestat mill-partijiet fil-kawża principali li d-data inkwistjoni hawnhekk hija personali.

106. Għalhekk, wieħed jista' jispeku dwar ir-rilevanza ta' din id-domanda għal din il-kawża u jekk id-domanda hijiex ipotetika⁵⁶.

107. Madankollu, naħseb li r-risposta għal din id-domanda hija pjuttost sempliċi: ma tagħmel l-ebda differenza jekk l-informazzjoni maħżuna jew ikkonsultata hija data personali jew le. L-Artikolu 5(3) tad-Direttiva 2002/58 jirreferi għall-“[hażna ta'] informazzjoni jew [l-aċċess] ghall-informazzjoni [digà] maħżuna⁵⁷ Huwa ċar li kull informazzjoni bħal din għandha aspett ta' privatezza, irrispettivament minn jekk din tikkostitwixxi “data personali” fis-sens tal-punt 1 tal-Artikolu 4 tar-Regolament 2016/679. Kif tenfasizza ġustament il-Kummissjoni, l-ġhan tal-Artikolu 5(3) tad-Direttiva 2002/58 huwa li jipprotegi lill-utent mill-indħil fl-isfera privata tiegħu, irrispettivament minn jekk dan l-indħil jinvolvix data personali jew data oħra.

108. Tali fehma tal-Artikolu 5(3) tad-Direttiva 2002/58 hija, barra minn hekk, ikkorroborata mill-premessi 24⁵⁸ u 25⁵⁹ ta' din id-direttiva kif ukoll mill-Opinjonijiet tal-Grupp ta' Hidma “tal-Artikolu 29”. Fil-fatt, skont dan il-Grupp ta' Hidma, “[l]-Artikolu 5(3) japplika għal ‘informazzjoni’ (maħżuna u/jew aċċessata). Dan ma jikkwalifikax tali informazzjoni. Mhuwiex prerekwiżit għall-applikazzjoni ta' din id-dispozizzjoni li din l-informazzjoni tkun dejta personali skont it-tifsira tad-Direttiva 95/46/KE”⁶⁰.

109. Għaldaqstant, jidher effettivament li l-Artikolu 15(3) tat-TMG ma jittrasponix b'mod shiħ ir-rekwiżiti tal-Artikolu 5(3) tad-Direttiva 2002/58 fid-dritt Ģermaniż⁶¹.

55 Ara l-punt 24 tad-deċiżjoni tar-rinvju.

56 Fil-fatt, matul is-seduta, ir-rappreżentant tal-Bundesverband irrimarka li kjarifika mill-Qorti tal-Ġustizzja rigward id-domanda 1(b) tkun ta' hafna ghajnejna fid-dawl tal-kontestazzjoni fid-duttrina ġuridika Ģermaniż fuq il-punt dwar jekk l-Artikolu 15(3) tat-TMG huwiex konformi mad-dritt tal-Unjoni.

57 Enfasi tiegħi.

58 Ara l-kuntest ġuridiku, iktar 'il fuq.

59 *Ibid.*

60 Ara l-Opinjoni 2/2010 dwar reklamar fuq l-internet ibbażat fuq l-imġiba tal-konsumaturi adottata mill-Grupp ta' Hidma “tal-Artikolu 29” fit-22 ta' Ġunju 2010 (00909/10/MT, WP 171, p. 16, punt 3.2.1). Fuq l-istess linja, l-Opinjoni 2/2013 dwar apps fl-apparati intelligenti, adottata mill-Grupp ta' Hidma “tal-Artikolu 29” fis-27 ta' Frar 2013 (00461/13/MT, WP 202, p. 7, punt 3.1), tiddikjara li “[i]r-rekwiżit tal-kunsens tal-Artikolu 5(3) japplika għal kull tagħrif, mingħajr kunsiderazzjoni ghannatura tad-dejta li tinhāżen jew tigi aċċessata. Il-kamp ta' applikazzjoni mhuwiex limitat għal dejta personali; l-informazzjoni tista' tkun kwalunkwe tip ta' dejta maħżuna fl-apparat”.

61 Għal finijiet ta' preciżjoni: ir-rekwiżiti tad-Direttiva 2009/136 li temenda, fost l-oħrajn, id-Direttiva 2002/58.

110. Għalhekk niproponi li r-risposta għad-domanda 1(b) għandha tkun li, għall-finijiet tal-applikazzjoni tal-Artikolu 5(3) u tal-Artikolu 2(f) tad-Direttiva 2002/58 moqrija flimkien mal-Artikolu 2(h) tad-Direttiva 95/46, ma huwiex rilevanti jekk l-informazzjoni maħżuna jew ikkonsultata hijex data personali.

C. Domanda 2

111. Bit-tieni domanda tagħha, il-qorti tar-rinvju tixtieq tkun taf liema hija l-informazzjoni li l-fornitur tas-servizz għandu jagħti lill-utent fil-kuntest tar-rekwiżit ta' informazzjoni ċara u komprensiva skont l-Artikolu 5(3) tad-Direttiva 2002/58 u jekk din tinkludix ukoll it-tul ta' funzjonament tal-cookies u l-kwistjoni dwar jekk terzi jingħatawx aċċess għall-cookies.

1. Dwar l-informazzjoni ċara u komprensiva

112. L-Artikoli 10 u 11 tad-Direttiva 95/46 (kif ukoll l-Artikoli 13 u 14 tar-Regolament 2016/679) jistabbilixx l-obbligu li tīgi pprovdu informazzjoni lis-suġġetti tad-data. L-obbligu ta' informazzjoni huwa marbut mal-kunsens peress li l-kunsens għandu jkun dejjem ippreċedut bl-informazzjoni.

113. Minħabba l-prossimità kuncettwali bejn l-utent tal-internet (u l-fornitur) u l-konsumatur (u l-kummerċjant)⁶², wieħed ji sta' f'dan l-istadju juža l-kuncett tal-konsumatur Ewropew medju li hu normalment informat u raġonevolment attent u avżat⁶³ u li ji sta' jieħu d-deċiżjoni li jieħu impenn b'għarfien shiħ⁶⁴.

114. Madankollu, minħabba l-kumplessità teknika tal-cookies, l-informazzjoni asimmetrika bejn il-fornitur tas-servizz u l-utent u, b'mod iktar ġenerali, in-nuqqas relativ ta' għarfien ta' *kull* utent tal-internet medju, wieħed ma jistax jistenna li l-utent tal-internet medju jkollu livell għoli ta' għarfien dwar il-funzjonament tal-cookies.

115. Għalhekk, informazzjoni ċara u komprensiva tfisser li l-utent jinsab f'pożizzjoni li jiddetermina facilment il-konsegwenzi ta' kwalunkwe kunsens li huwa ji sta' jagħti. Għal dan il-ghan, l-utent għandu jkun f'pożizzjoni li jevalwa l-effetti tal-azzjonijiet tiegħu. L-informazzjoni mogħtija għandha tkun komprensibbli b'mod ċar u mhux suġġetta għal ambigwita jew għal interpretazzjoni. L-informazzjoni għandha tkun suffiċċientement dettaljata b'mod li tippermetti lill-utent jifhem il-funzjonament tal-cookies effettivament użati.

116. Dan jinkludi, kif ġie ssuġġerit ġustament mill-qorti tar-rinvju, kemm it-tul ta' funzjonament tal-cookies kif ukoll il-kwistjoni dwar jekk terzi jingħatawx aċċess għall-cookies.

2. Informazzjoni dwar it-tul ta' funzjonament tal-cookies

117. Bis-saħħha tal-premessi 23 u 26 tad-Direttiva 2002/58, it-tul ta' funzjonament tal-cookies huwa element tar-rekwiżit ta' kunsens infurmat, li jfisser li l-fornituri tas-servizzi għandhom "dejjem iżommu lill-abbonati informati dwar it-tipi ta' data li qeqħdin jipproċessaw u l-iskopijiet u d-durata ta' dan". Anki jekk il-cookie hija essenzjali, il-kwistjoni dwar kemm hija intrusiva għandha tīgi eżaminata

⁶² Dwar it-terminoloġja fil-qasam tal-protezzjoni tal-konsumatur, ara l-Artikolu 2 tad-Direttiva 2011/83/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-25 ta' Ottubru 2011 dwar drittijiet tal-konsumatur, li temenda d-Direttiva tal-Kunsill 93/13/KEE u d-Direttiva 1999/44/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill u li thassar id-Direttiva tal-Kunsill 85/577/KEE u d-Direttiva 97/7/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (ĠU 2011 L 304, p. 64).

⁶³ Din hija t-terminoloġja klassika użata mill-Qorti tal-Ġustizzja sabiex tiddeskrivi l-konsumatur Ewropew medju. Ara, bhala eżempju, is-sentenzi tas-7 ta' Awwissu 2018, Verbraucherzentrale Berlin (C-485/17, EU:C:2018:642, punt 44); tas-7 ta' Ĝunju 2018, Scotch Whisky Association (C-44/17, EU:C:2018:415, punt 47); u tas-16 ta' Lulju 1998, Gut Springenheide u Tusky (C-210/96, EU:C:1998:369, punt 31).

⁶⁴ Ara l-konkluzjonijiet tal-Avukat Ġenerali Saugmandsgaard Øe fil-kawża slewo (C-681/17, EU:C:2018:1041, punt 55).

fil-kuntest tać-ċirkustanzi kollha tagħha għall-finijiet tal-kunsens. Flimkien mal-kwistjoni rigward id-data li kull cookie żżomm u jekk din id-data hijiex assoċjata ma kwalunkwe informazzjoni oħra miżmuma dwar l-utent, il-fornituri tas-servizz għandhom jieħdu inkunsiderazzjoni t-tul ta' funzjonament tal-cookie u jekk dan it-tul ta' funzjonament huwiex xieraq fid-dawl tal-għan tal-cookie.

118. It-tul ta' funzjonament tal-cookies huwa marbut mar-rekwiżiti espliċiti ta' kunsens informat li jirrigwardaw il-kwalità u l-aċċessibbiltà tal-informazzjoni għall-utenti. Din l-informazzjoni hija essenzjali sabiex tippermetti lill-individwi jieħdu deċiżjonijiet informati qabel l-ipproċessar⁶⁵. Kif issottomettew il-Gvern Portugiż u l-Gvern Taljan, peress li d-data miġbura mill-cookies għandha tiġi eliminata ladarba din ma tibqax meħtieġa sabiex jintlaħaq l-ġħan originali, isegwi li l-perijodu ta' żmien għall-ħażna tad-data miġbura għandu jiġi kkomunikat b'mod ċar lill-utent.

3. Informazzjoni dwar l-aċċess ta' terzi

119. F'dan il-każ, Planet49 issostni li jekk terzi jiksbu aċċess għal cookie, l-utenti għandhom ukoll jiġu informati dwar dan. Madankollu, jekk, bħal f'din il-kawża, huwa biss fornitur li jixtieq jinstalla l-cookie li għandu aċċess għall-cookie, huwa bizzejjed li tingibed l-attenzjoni għal dan il-fatt. Il-fatt li terzi oħra ma għandhomx aċċess ma għandux għalfejn jissemma separatament. Tali obbligu ma huwiex kompatibbi mal-intenzjoni tal-leġiżlatur li d-dispożizzjonijiet dwar il-protezzjoni tad-data għandhom jibqgħu faċli biex jintużaw u konċiżi.

120. Ma nistax naqbel ma' interpretazzjoni bħal din. Bil-kontra, sabiex l-informazzjoni tkun čara u komprensiva, l-utent għandu jiġi informat b'mod espliċitu bil-fatt li terzi għandhom jew ma għandhomx aċċess għall-cookies installati. Barra minn hekk, jekk terzi jkollhom aċċess, l-identità tagħhom għandha tiġi żvelata. Kif tenfasizza ġustament il-Bundesverband, dan huwa indispensabbi sabiex jiġi żgurat li jingħata kunsens informat.

4. Riżultat

121. Għalhekk niproponi li r-risposta għat-tieni domanda għandha tkun li l-informazzjoni čara u komprensiva li l-fornituri tas-servizz għandu jaġhti lill-utent skont l-Artikolu 5(3) tad-Direttiva 2002/58 tħalli t-tul ta' funzjonament tal-cookies u l-kwistjoni dwar jekk terzi jingħatawxa aċċess għall-cookies.

V. Konklużjoni

122. Fid-dawl tal-kunsiderazzjoni preċedenti, niproponi li l-Qorti tal-Ġustizzja tirrispondi għad-domandi preliminari magħmulu mill-Bundesgerichtshof (il-Qorti Federali tal-Ġustizzja, il-Ġermanja) b'dan il-mod:

- (1) Il-kunsens previst fl-Artikolu 5(3) u fl-Artikolu 2(f) tad-Direttiva 2002/58/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-12 ta' Lulju 2002 dwar l-ipproċessar tad-data personali u l-protezzjoni tal-privatezza fis-settur tal-komunikazzjoni elettronika (Direttiva dwar il-privatezza u l-komunikazzjoni elettronika) moqrija flimkien mal-Artikolu 2(h) tad-Direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill 95/46/KE tal-24 ta' Ottubru 1995 dwar il-protezzjoni ta' individwi fir-rigward ta' l-ipproċessar ta' data personali u dwar il-moviment liberu ta' dik id-data, ma huwiex mogħti validament f'sitwazzjoni bħal dik inkwistjoni fil-kawża prinċipali, fejn il-ħażna ta' informazzjoni jew l-aċċess għal informazzjoni digħi maħżuna f'tagħmir terminali tal-utent huma

⁶⁵ Opinjoni 15/2011 dwar id-definizzjoni tal-kunsens adottata mill-Grupp ta' Hidma "tal-Artikolu 29" fit-13 ta' Lulju 2011 (01197/11/MT, WP 187, p. 37).

awtorizzati permezz ta' kaxxa tal-immarkar immarkata minn qabel li l-utent għandu jneħħi l-marka minnha sabiex jirrifjuta li jagħti l-kunsens tiegħu, u fejn il-kunsens ma huwiex mogħti b'mod separat, iżda huwa mogħti fl-istess ħin bħall-konferma tal-partecipazzjoni f'lotterija online.

- (2) L-istess jgħodd fir-rigward tal-interpretazzjoni tal-Artikolu 5(3) u l-Artikolu 2(f) tad-Direttiva 2002/58, moqrija flimkien mal-punt 11 tal-Artikolu 4 tar-Regolament (UE) 2016/679 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-27 ta' April 2016 dwar il-protezzjoni tal-persuni fizċi fir-rigward tal-ipproċessar ta' data personali u dwar il-moviment liberu ta' tali data, u li jħassar id-Direttiva 95/46/KE (Regolament Generali dwar il-Protezzjoni tad-Data).
- (3) Ghall-finijiet tal-applikazzjoni tal-Artikolu 5(3) u tal-Artikolu 2(f) tad-Direttiva 2002/58 moqrija flimkien mal-Artikolu 2(h) tad-Direttiva 95/46, ma huwiex rilevanti jekk l-informazzjoni maħżuna jew ikkonsultata hijex data personali.
- (4) L-informazzjoni čara u komprensiva li l-fornitur tas-servizz għandu jagħti lill-utent skont l-Artikolu 5(3) tad-Direttiva 2002/58 tinkludi t-tul ta' funzjonament tal-cookies u l-kwistjoni dwar jekk terzi jingħatawx aċċess ghall-cookies.